

ולפיכך אמר רב פפא שמסיימים בשתי הנוסחאות, "ברוך אתה ה' הנפרע לעמו ישראל מכל צריהם האל המושיע".

הקריאה בשני ובחמישי ובשבת במנחה

במסכת בבא קמא מבואר, שעזרא תיקן לישראל, שיהיו קוראים בתורה בשני ובחמישי.

ומבואר במשנתנו, שבשני זמנים אלו, וכן בשבת במנחה, קוראים בתורה שלושה קוראים, [נפירש רש"י שקוראים כהן לוי וישראל], ונחלקו חכמים כנגד מי תקנו שלושה קוראים.^א

א. לדברי רב אסי – תקנו שלושה קוראים כנגד תורה נביאים וכתובים.

ב. ולדברי רבא – תקנו שלושה קוראים כנגד כהנים לויים וישראלים.

ואמרו שבימים אלו, כשם שאין פוחתים משלושה קוראים, כך גם אין מוסיפים עליהם, וגם אין מפטירין בנביא.^ב

והטעם לכך שאין מוסיפים על שלושה קוראים ולא מפטירין בנביא, כדי שלא להקשות על הציבור, שכן שני וחמישי של ימות החול ימי מלאכה הן, וטורח לציבור להיבטל ממלאכתם, ושבת במנחה, סמוך לחשיכה הוא, [שהרי כל היום היו רגילים לדרוש].

אין לפחות מעשרה פסוקים

רב שימי שנא ברייתא, בה מבואר, שבכל קריאה בתורה, אף בשני וחמישי שקוראים

^א קשה, דהא לקמן אמר כנגד שומרי הסף. ויש לומר דהתם לא הוי עיקר התקנה, דהא לא תקנו ארבעה כנגד הא שלשה שומרי הסף וסריס אחד, ואיתא בירושלמי איכא סריס אחד שיושב ומתרץ ההלכות ומעמידן על עקרון, ואפילו הכי לא תקנו כנגדו, שמע מינה דעיקר התקנה לא היתה אלא כנגד תורה ונביאים וכתובים. [תוס'].

^ב קשיא לרבינו תם, דהא בפרק במה מדליקין אמר רב אחדבוי, שאמלא שבת אין נביא במנחה ביום טוב שחל להיות בשבת. [משמע שבשבת מפטירין במנחה]. וצריך לומר, דהאי דקאמר התם דמפטיר בנביא במנחה בשבת כשחל ביום טוב, לאו דוקא נביא, אלא רוצה לומר בכתובים, כדאמרינן פרק כל כתבי, בנהרדעא פסקי סדרא בכתובים במנחה בשבתא, ופסקי היינו הפטרה. ומקומות יש שנוהגין לעשות כן. [] והטעם שמפטיר במנחה בתענית ולא בשחרית, משום דכתיב בה "שמרו משפט ועשו צדקה", ואגרא דתעניתא צדקתא לעת ערב, ומשום הכי נכון לאומרו בערב אחר שעשו צדקה. [תוס'].